

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten

27 mei 2025

Eindtermijn

n.v.t.

Onderwerp

Subsidieregelingen ter uitvoering van de Spreidingswet

Advies

1. Vast te stellen de Subsidieregeling bestuurlijke ondersteuning regionale regietafels Spreidingswet.
2. Vast te stellen het Openstellingsbesluit van de subsidieregeling bestuurlijke ondersteuning regionale regietafels Spreidingswet 2025.
3. Vast te stellen het Besluit tot wijziging van de Subsidieregeling wonen Zuid-Holland betreffende toevoeging van een nieuw Hoofdstuk 8 inzake Versnelling van realisatie asielopvang, met bijbehorende toelichting en verplaatsing van de slotbepalingen van Hoofdstuk 8 naar Hoofdstuk 9.
4. Vast te stellen het Besluit subsidieplafond versnelling van realisatie asielopvang 2025.
5. Te bepalen dat het Besluit tot vaststelling van de Subsidieregeling bestuurlijke ondersteuning regionale regietafels Spreidingswet, het besluit tot wijziging van Subsidieregeling wonen Zuid-Holland in verband met het toevoegen van Hoofdstuk 8 Versnelling van realisatie asielopvang en de daarbij behorende openstellings- en plafondbesluiten voor 2025 bekend gemaakt worden in het Provinciaal Blad.
6. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten waarmee Provinciale Staten worden geïnformeerd over het besluit tot vaststelling van de Subsidieregeling bestuurlijke ondersteuning regionale regietafels Spreidingswet, het besluit tot wijziging van Subsidieregeling wonen Zuid-Holland in verband met het toevoegen van Hoofdstuk 8 Versnelling van realisatie asielopvang en de daarbij behorende openstellings- en plafondbesluiten voor 2025.
7. Vast te stellen de publiekssamenvatting behorende bij het besluit tot vaststelling van de Subsidieregeling bestuurlijke ondersteuning regionale regietafels Spreidingswet, het besluit tot wijziging van Subsidieregeling wonen Zuid-Holland in verband met het toevoegen van Hoofdstuk 8 Versnelling van realisatie asielopvang en de daarbij behorende openstellings- en plafondbesluiten voor 2025.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies.

Bijlagen

1. Subsidieregeling bestuurlijke ondersteuning regionale regietafels Spreidingswet.
2. Openstellingsbesluit bestuurlijke ondersteuning regionale regietafels Spreidingswet 2025.
3. Wijzigingsbesluit Subsidieregeling wonen Zuid-Holland betreffende toevoeging van een nieuw Hoofdstuk 8 inzake Versnelling van realisatie asielopvang, met bijbehorende toelichting.
4. Besluit subsidieplafond versnelling van realisatie asielopvang 2025.
5. GS-brief waarmee de besluitvorming uit hoofde van dit voorstel ter kennis wordt gebracht van Provinciale Staten.

1 Toelichting voor het College

Via de decembercirculaire 2024 zijn vanuit het Rijk via de verschillende provinciefondsen gelden toegekend ten behoeve van de versterking van taken van de Provinciale Regietafels ten aanzien van de uitvoering van de Spreidingswet. Voor Zuid-Holland gaat het om een bedrag van € 2.626.500, --. Voor wat de doelbesteding van deze betreft worden in de Zuid-Hollandse situatie twee belangrijke behoeften gezien. Enerzijds gaat het dan om de ondersteuning van de Zuid-Hollandse regio's op het gebied van bestuurlijke afstemming en coördinatie onderwijs. En anderzijds gaat het om de versnelling van de realisatie van asielopvangvoorzieningen. De eerstgenoemde thematiek betreft de portefeuille van de commissaris van de Koning. Dit vanuit diens rol vanuit de Spreidingswet als voorzitter van de Provinciale Regietafel (zie onder). De tweede thematiek betreft de portefeuille van de gedeputeerde Wonen. Vanwege de samenhang tussen beide thematieken, de verschillende besluiten die uw college in onderlinge samenhang worden voorgesteld, betreft het hier een gecoördineerd collegevoorstel vanuit beide portefeuilles.

Financieringssystematiek Rijk-Provincie

Het Rijk heeft ervoor gekozen de betreffende gelden richting de provincies (en onderliggende gemeenten) beschikbaar te stellen als onderdeel van het provinciefonds (in de decembercirculaire 2024). De middelen vallen daarmee in beginsel binnen de algemene middelen van de provincie. Bij de voorjaarsnota 2025 zijn de middelen middels budgetoverheveling naar 2025 overgeheveld. Daarmee komen deze middelen voor het jaar 2025 beschikbaar. De verdere verdeling van de middelen zal plaatsvinden op basis van activiteiten welke in 2025 zijn of worden ontplooid. Dit middels een tweetal subsidieregelingen die wat inhoud en systematiek betreft specifiek op de beide eerdergenoemde doelbestemmingen zijn toegesneden.

Ondersteuning van de Zuid-Hollandse Regionale Regietafels

Het opvangdossier wordt op landelijk niveau besproken aan de Landelijke Regietafel (LRT) Migratie en Integratie en in de provincie Zuid-Holland besproken aan de Provinciale Regietafel (PRT) Migratie en Integratie. De commissaris van de Koning is in zijn rol als rijksorgaan voorzitter van de PRT. Vanwege de omvang van de provincie Zuid-Holland is ervoor gekozen ook op regionaal niveau bestuurlijke afstemmingsgremia in te richten om het opvangdossier aan te bespreken, te weten de Regionale Regietafels (RRT's) Migratie en Integratie. Deze RRT's bevinden zich in de vijf regio's Haaglanden, Rotterdam-Rijnmond, Zuid-Holland Zuid, Midden-Holland en Holland-Rijnland. Op deze manier is elke Zuid-Hollandse gemeente bestuurlijk vertegenwoordigd in de overlegstructuur.

Omdat een belangrijk en aanzienlijk deel van de essentiële bestuurlijke afstemming in de uitvoering van de Spreidingswet aan de RRT's plaatsvindt is een subsidieregeling ontworpen waarmee wordt beoogd de RRT's daarin te ondersteunen. Dit betreft onder andere het regionaal projectleiderschap wat is uitgemond in verschillende regioplannen, welke ook verwerkt zijn in het volgens de Spreidingswet verplichte verslag van de cdK. Van belang daarbij is dat de regio's niet op andere wijze worden gecompenseerd voor de inzet ten behoeve van bestuurlijke afstemming op regionaal niveau. Verder is door de regio's voorwaardelijk gesteld dat de op te vangen minderjarige asielzoekers toegang krijgen tot onderwijs. De coördinatie op de adequate aansluiting van deze opvang en onderwijsplekken wordt beoogd te ondersteunen met deze regeling. De hiervoor opgestelde subsidieregeling voorziet in boekjaarsubsidies ter bekostiging van de structurele activiteiten die de regietafels in de behartiging van hun regierollen aan de dag leggen.

Versnelling asielopvang

Op het gebied van asielopvang wordt het van belang geacht gemeenten te stimuleren bij de versnelling van de realisatie van opvangvoorzieningen. Dit door middel van inzet van personele capaciteit en expertise voorafgaand aan de realisatiefase. Vanuit de provincie wordt beoogd gemeenten enerzijds te stimuleren om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn met betrekking tot asielopvang binnen desbetreffende gemeente. En anderzijds versnelling te brengen in de realisatie van asielopvang. Een en ander zal plaatsvinden op basis van een subsidieregeling welke zal worden opgenomen in de Subsidieregeling wonen Zuid-Holland (hoofdstuk 8, nieuw). Deze regeling voorziet in projectsubsidies voor ondersteunende en voorbereidende activiteiten ter realisatie van opvangvoorzieningen waarvan de (potentiële) locatie(s) of de opvangcapaciteit en de exploitatietermijn bekend zijn.

Openstellingsperioden en subsidieplafonds 2025

De subsidieregeling ten behoeve van de RRT's kent twee subsidiemogelijkheden, te weten voor inhoudelijke ondersteuning van de werkzaamheden van de RRT's enerzijds, en voor coördinatie van de adequate aansluiting tussen amv-opvang of opvang van minderjarige asielzoekers en toegang tot onderwijs anderzijds. Voor beide kunnen afzonderlijke subsidieaanvragen worden ingediend, waarvoor subsidieplafonds gesteld zijn van respectievelijk € 1.000.000, -- (inhoudelijke ondersteuning RRTs) en € 250.000, -- (coördinatie onderwijs amv). Op grond van deze regeling kunnen subsidies worden aangevraagd voor activiteiten gedurende het geheel jaar 2025. Openstelling van deze regeling zal plaatsvinden per 10 juni 2025. Omdat dit jaar al is aangevangen en de subsidiabele activiteiten deels al hebben plaatsgevonden, is de algemene weigeringsgrond dat subsidies niet voorafgaand aan een subsidieaanvraag mogen zijn aangevangen in overeenstemming met de Algemene subsidieverordening Zuid-Holland (ASV) buiten werking gesteld.

De subsidieregeling voor versnelling van de realisatie van asielopvang (hoofdstuk 8 van de Subsidieregeling wonen Zuid-Holland) kent voor het jaar 2025 een plafond van € 965.000, --. Openstelling van deze regeling zal plaatsvinden in de periode 10 juni tot en met 31 december 2025.

Ook hierbij geldt dat bepaalde subsidiabele activiteiten reeds begin 2025 aangevangen kunnen zijn. Met het oog hierop is ook hier voor de periode vanaf 2 januari 2025 tot inwerkingtreding van de regeling de algemene weigeringsgrond buiten werking gesteld dat activiteiten niet voorafgaand aan een subsidieaanvraag mogen zijn aangevangen in overeenstemming met de Algemene subsidieverordening Zuid-Holland. Dit wordt redelijk geacht, gezien -enerzijds- het late tijdstip waarop het Rijk de middelen beschikbaar gesteld heeft en de tijd die het vervolgens noodzakelijkerwijs voor de provincie heeft moeten kosten om de middelen via een subsidieregeling beschikbaar te kunnen stellen. En anderzijds gezien het belang wat met de spoedige ontplooiing van de betreffende activiteiten gediend is.

Met inachtneming van de genoemde subsidieplafonds resteert van de door het Rijk beschikbaar gestelde gelden dan nog een bedrag van € 411.500, --. Deze zullen worden ingezet voor ambtelijke capaciteit binnen de provincie Zuid-Holland.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 2.626.500, --
Programma	: Ambitie 1 – “Samen werken aan Zuid-Holland” Ambitie 6 - "Sterke steden en dorpen in Zuid-Holland"
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

De provincie Zuid-Holland heeft in de decembercirculaire 2024 € 2.626.500, -- ontvangen in het kader van de Spreidingswet. Doordat deze gelden niet meer in 2024 konden worden uitgegeven wordt in de jaarrekening 2024 voorgesteld dit bedrag als budgetoverheveling naar 2025 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de Spreidingswet in 2025. Het budget van € 1.250.000, -- voor de begrotingssubsidies voor de ondersteuning van regionale regietafels en voor coördinatie onderwijs is reeds opgenomen in de begroting 2025 onder ambitie 1 “Samenwerken aan Zuid-Holland”. Het budget van € 965.000, -- voor projectsubsidies voor de Subsidieregeling wonen Zuid-Holland Hoofdstuk 8: Versnelling van realisatie asielopvang zal in de najaarsnota 2025 worden toegevoegd aan ambitie 6 budget Wonen vanuit het beschikbare budget onder ambitie 1 Samenwerken aan Zuid-Holland. In de Voorjaarsnota 2025 wordt voorgesteld dit bedrag als budget toe te voegen onder ambitie 1. In de Najaarsnota zal het budget worden verschoven van ambitie 1 naar ambitie 6, dit heeft verder geen implicaties op de openstelling zoals gepland. Binnen het bedrag van € 2.626.500,-- is € 411.500, -gereserveerd voor ambtelijke capaciteit.

Juridisch kader

Gedeputeerde Staten zijn op grond van artikel 1.3 van de ASV bevoegd regelingen te treffen voor het verstrekken van subsidies voor activiteiten waarvoor provinciale staten financiële middelen op de begroting beschikbaar hebben gesteld.

In artikel 2.6, eerste lid, onder a, van de ASV is als weigeringsgrond opgenomen dat Gedeputeerde Staten een subsidie weigeren als de te subsidiëren activiteit al in uitvoering is of al volledig is uitgevoerd voordat de aanvraag is ingediend. Zoals eerder reeds opgemerkt, zijn er gronden om subsidieverlening over geheel 2025 toch mogelijk te maken, ook wanneer activiteiten al mochten zijn aangevangen. Hiertoe is gebruik gemaakt van de uitzonderingsmogelijkheid in artikel 2.6, tweede lid van de ASV.

Een ander uitgangspunt vanuit de ASV is, dat de verantwoording van verleende subsidie plaatsvindt overeenkomstig hetgeen daarover bepaald is in de ASV. Nu het in dit geval subsidiebedragen van meer dan € 150.000, -- per aanvrager betreft, zou op grond van de ASV een meer uitgebreid verantwoordingsproces dienen plaats te vinden, wat gezien de aard en het doel van de subsidie zijn doel voorbij zou schieten. Nu de subsidieontvangers in dit geval overheden zijn, is met gebruikmaking van de bevoegdheid als genoemd in artikel 4.6 ASV de verantwoordingsplicht in de Subsidieregeling bestuurlijke ondersteuning regionale regietafels Spreidingswet, beperkt tot het indienen van een activiteitenverslag door de subsidieontvangers. Dit komt overeen met de wijze waarop ingevolge de ASV de verantwoording plaatsvindt voor subsidies tussen € 25.000, -- en € 125.000, --. Omdat subsidies op grond van hoofdstuk acht van de Subsidieregeling wonen Zuid-Holland maximaal € 80.000, --, vindt de verantwoording van de subsidies die op grond van beide subsidieregelingen worden verleend op dezelfde manier plaats.

2 Voorafgaande besluitvorming

Er is geen eerdere besluitvorming geweest in Gedeputeerde Staten of Provinciale Staten ten aanzien van de financiering van de Regionale Regietafels (RRTs), regio's of gemeenten ten aanzien van coördinatie en versnelling van realisatie asielopvang. De aanleiding voor het creëren van de beide subsidieregelingen is het willen compenseren van de RRT's, regio's en gemeenten voor de gepleegde inzet, alsmede versnelling van de realisatie van asielopvang te bewerkstellingen middels deze regelingen.

3 Proces

Het onderhavige voorstel en daarbij behorende is tot stand gekomen in intensief overleg en afstemming tussen de opdrachten Wonen, Kabinet, Juridische kwaliteitszorg en Subsidies. Adviezen van juridisch en financieel adviseurs zijn overgenomen.

Na besluitvorming in de GS-vergadering van 27 mei 2025 worden de subsidieregelingen bekendgemaakt in het Provinciaal Blad, hetgeen een vereiste is voor inwerkingtreding ervan. Tevens wordt de besluitvorming van Gedeputeerde Staten actief bekend gemaakt op de website van de provincie en worden Provinciale Staten na besluitvorming door Gedeputeerde Staten geïnformeerd met een GS-brief over de subsidieregelingen.

4 Participatie en rolneming

Het is gebruikelijk dat overheden die werkzaamheden verrichten daarvoor financieel gecompenseerd worden. In verband met de omvang van Zuid-Holland is gekozen voor een governancestructuur met RRTs waarin elke Zuid-Hollandse gemeente bestuurlijk vertegenwoordigd is. Deze RRTs verrichten een deel van de werkzaamheden die in kleinere provincies op provinciaal niveau worden uitgevoerd. Gezien de uitdagingen die gemeentes hebben om businesscases op te stellen met betrekking tot de realisatie asielopvang en de Spreidingswet gemeenten tot op heden verplicht om asielopvangplaatsen te realiseren, is ervoor gekozen om in te zetten op operationele ondersteuning voor gemeenten en gemeenten op die manier tegemoet te komen en te stimuleren.

5 Communicatiestrategie

Zowel de subsidieregeling voor de RRTs Migratie en Integratie en de wijziging van de subsidieregeling wonen Zuid-Holland met de toevoeging van Hoofdstuk 8 Versnelling van realisatie asielopvang, als de bijbehorende subsidieplafonds voor 2025 worden gelijktijdig in het Provinciaal Blad gepubliceerd.

Na vaststelling van de subsidieregeling wonen Zuid-Holland door Gedeputeerde Staten zal een nieuwsbericht worden gepubliceerd op de provinciale website en in de nieuwsbrief Wonen. Ook op sociale media zal aandacht worden geschonken aan de subsidieregeling wonen Zuid-Holland, waarbij gebruik zal worden gemaakt van zowel het provinciale account als het account van de betrokken gedeputeerde. Tenslotte zal gericht worden gecommuniceerd over de subsidieregelingen in bestuurlijke en ambtelijke mailberichten met de betrokken personen binnen de Zuid-Hollandse gemeenten.